

☒LEGEA drepturilor pacientului nr. 46 din 21 ianuarie 2003

▶(la data 29-ian-2003 actul a fost promulgata de [Decretul 60/2003](#))

Parlamentul României adopta prezenta lege.

☒CAPITOLUL I: Dispozitii generale

☒Art. 1

În sensul prezentei legi:

a)prin pacient se înțelege persoana sanatoasa sau bolnava care utilizeaza serviciile de sanatate;

b)prin discriminare se înțelege distinctia care se face între persoane aflate în situatii similare pe baza rasei, sexului, vârstei, apartenentei etnice, originii nationale sau sociale, religiei, optiunilor politice sau antipatiei personale;

c)prin îngrijiri de sanatate se înțelege serviciile medicale, serviciile comunitare si serviciile conexe actului medical;

d)prin interventie medicala se înțelege orice examinare, tratament sau alt act medical în scop de diagnostic preventiv, terapeutic ori de reabilitare;

e)prin îngrijiri terminale se înțelege îngrijirile acordate unui pacient cu mijloacele de tratament disponibile, atunci când nu mai este posibila îmbunatatirea prognozei fatale a starii de boala, precum si îngrijirile acordate în apropierea decesului.

☒Art. 2

Pacientii au dreptul la îngrijiri medicale de cea mai înalta calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare si materiale.

☒Art. 3

Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoana umana, fara nici o discriminare.

☒CAPITOLUL II: Dreptul pacientului la informatia medicala

☒Art. 4

Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum si la modul de a le utiliza.

☒Art. 5

(1)Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identitatii si statutului profesional al furnizorilor de servicii de sanatate.

(2)Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor si obiceiurilor pe care trebuie sa le respecte pe durata spitalizarii.

☒Art. 6

Pacientul are dreptul de a fi informat asupra starii sale de sanatate, a interventiilor medicale propuse, a riscurilor potentiale ale fiecarei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuarii tratamentului si nerespectarii recomandarilor medicale, precum si cu privire la date despre diagnostic si prognostic.

☒Art. 7

Pacientul are dreptul de a decide daca mai doreste sa fie informat în cazul în care informatiile prezentate de catre medic i-ar cauza suferinta.

☒Art. 8

Informatiile se aduc la cunostinta pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate; în cazul în care pacientul nu cunoaste limba româna, informatiile i se aduc la cunostinta în limba materna ori în limba pe care o cunoaste sau, dupa caz, se va cauta o alta forma de comunicare.

☒Art. 9

Pacientul are dreptul de a cere în mod expres sa nu fie informat si de a alege o alta persoana care sa fie informata în locul sau.

☒Art. 10

Rudele si prietenii pacientului pot fi informati despre evolutia investigatiilor, diagnostic si tratament, cu acordul pacientului.

☒Art. 11

Pacientul are dreptul de a cere si de a obtine o alta opinie medicala.

☒Art. 12

Pacientul are dreptul sa solicite si sa primeasca, la externare, un rezumat scris al investigatiilor, diagnosticului, tratamentului si îngrijirilor acordate pe perioada spitalizarii.

☒CAPITOLUL III: Consimtamântul pacientului privind interventia medicala

☒Art. 13

Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala asumându-si, în scris, raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

☒Art. 14

Când pacientul nu își poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta, personalul medical are dreptul sa deduca acordul pacientului dintr-o exprimare anterioara a vointei acestuia.

☒Art. 15

În cazul în care pacientul necesita o interventie medicala de urgenta, consimtamântul reprezentantului legal nu mai este necesar.

☒Art. 16

În cazul în care se cere consimtamântul reprezentantului legal, pacientul trebuie sa fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.

☒Art. 17

(1)În cazul în care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa își dea consimtamântul, decizia este declinata unei comisii de arbitraj de specialitate.

(2)Comisia de arbitraj este constituita din 3 medici pentru pacientii internati în spitale si din 2 medici pentru pacientii din ambulator.

☒Art. 18

Consimtamântul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, în vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord.

☒Art. 19

Consimtamântul pacientului este obligatoriu în cazul participarii sale în învățământul medical clinic si la cercetarea stiintifica. Nu pot fi folosite pentru cercetare stiintifica persoanele care nu sunt capabile sa își exprime vointa, cu exceptia obtinerii consimtamântului de la reprezentantul legal si daca cercetarea este facuta si în interesul pacientului.

☒Art. 20

Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicala fara consimtamântul sau, cu exceptia cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului si evitarii suspectarii unei culpe medicale.

☒CAPITOLUL IV: Dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata a pacientului

☒Art. 21

Toate informatiile privind starea pacientului, rezultatele investigatiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidentiale chiar si dupa decesul acestuia.

☒Art. 22

Informatiile cu caracter confidential pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își da consimtamântul explicit sau daca legea o cere în mod expres.

☒Art. 23

În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.

☒Art. 24

Pacientul are acces la datele medicale personale.

☒Art. 25

(1) Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care aceasta influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.

(2) Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.

☒CAPITOLUL V: Drepturile pacientului în domeniul reproducerii

☒Art. 26

Dreptul femeii la viața prevalează în cazul în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru viața mamei.

☒Art. 27

Pacientul are dreptul la informații, educație și servicii necesare dezvoltării unei vieți sexuale normale și sănătății reproducerii, fără nici o discriminare.

☒Art. 28

(1) Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu copii este garantat, cu excepția cazului prevăzut la art. 26.

(2) Pacientul, prin serviciile de sănătate, are dreptul să aleagă cele mai sigure metode privind sănătatea reproducerii.

(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familială eficiente și lipsite de riscuri.

☒CAPITOLUL VI: Drepturile pacientului la tratament și îngrijiri medicale

☒Art. 29

(1) În cazul în care furnizorii sunt obligați să recurgă la selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în număr limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

(2) Criteriile medicale privind selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament se elaborează de către Ministerul Sănătății și Familiei în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi și se aduc la cunoștința publicului.

☒Art. 30

(1) Intervențiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai dacă există condițiile de dotare necesare și personal acreditat.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) cazurile de urgență aparute în situații extreme.

☒Art. 31

Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.

☒Art. 32

Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în măsura posibilităților, mediul de îngrijire și tratament va fi creat cât mai aproape de cel familial.

☒Art. 33

Pacientul internat are dreptul și la servicii medicale acordate de către un medic acreditat din afara spitalului.

☒Art. 34

(1) Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul nici unei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective.

(2) Pacientul poate oferi angajatilor sau unitatii unde a fost îngrijit plati suplimentare sau donatii, cu respectarea legii.

Art. 35

(1) Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue pâna la ameliorarea starii sale de sanatate sau pâna la vindecare.

(2) Continuitatea îngrijirilor se asigura prin colaborarea si parteneriatul dintre diferitele unitati medicale publice si nepublice, spitalicesti si ambulatorii, de specialitate sau de medicina generala, oferite de medici, cadre medii sau de alt personal calificat. Dupa externare pacientii au dreptul la serviciile comunitare disponibile.

Art. 36

Pacientul are dreptul sa beneficieze de asistenta medicala de urgenta, de asistenta stomatologica de urgenta si de servicii farmaceutice, în program continuu.

CAPITOLUL VII: Sanctiuni

Art. 37

Nerespectarea de catre personalul medico-sanitar a confidentialitatii datelor despre pacient si a confidentialitatii actului medical, precum si a celorlalte drepturi ale pacientului prevazute în prezenta lege atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, contraventionala sau penala, conform prevederilor legale.

CAPITOLUL VIII: Dispozitii tranzitorii si finale

Art. 38

(1) Autoritatile sanitare dau publicitatii, anual, rapoarte asupra respectarii drepturilor pacientului, în care se compara situatiile din diferite regiuni ale tarii, precum si situatia existenta cu una optima.

(2) Furnizorii de servicii medicale sunt obligati sa afiseze la loc vizibil standardele proprii în conformitate cu normele de aplicare a legii.

(3) În termen de 90 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, Ministerul Sanatatii si Familiei elaboreaza normele de aplicare a acesteia, care se publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 39

Prezenta lege intra în vigoare la 30 de zile de la data publicarii în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 40

La data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga art. 78, 108 si 124 din Legea nr. [3/1978](#) privind asigurarea sanatatii populatiei, publicata în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 54 din 10 iulie 1978, precum si orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat în sedinta din 19 decembrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

PRESEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VACAROIU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor în sedinta din 19 decembrie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constitutia României.

p. PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR,
VIOREL HREBENCIUC

Publicat în Monitorul Oficial cu numarul 51 din data de 29 ianuarie 2003